

*Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 8/2024 Dyrektora
Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych
w Krośnie z dnia 5 sierpnia 2024 r. w sprawie
wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich
podczas zajęć prowadzonych przez pracowników
Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych
w Krośnie*

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH
PODCZAS ZAJĘĆ PROWADZONYCH PRZEZ
ZESPÓŁ KARPACKICH PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
W KROŚNIE**

PREAMBUŁA

Nacelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.

Wszyscy pracownicy Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby.

Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie.

Każdy pracownik, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie oraz swoich kompetencji.

WSTĘP

§ 1

Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie wprowadza niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich celem działania dla dobra małoletnich i w ich najlepszym interesie, zapewniając, że prowadzona działalność edukacyjna o wartościach przyrodniczo-krajobrazowych i historyczno-kulturowych parków oraz obszarów chronionego krajobrazu jest zorganizowana tak, aby zapewnić małoletnim dostęp do tej edukacji w sposób dla nich bezpieczny i komfortowy, wolny od zagrożeń i nieodpowiednich zachowań, w szczególności wolny od jakichkolwiek form przemocy i dyskryminacji.

AKTY PRAWNE

§ 2

1. Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży :
 - 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560);
 - 2) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
 - 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
 - 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 17);
 - 5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526);
 - 6) Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (t. j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

SŁOWNIK POJĘĆ

§ 3

1. Ilekroć w Standardach Ochrony Dzieci i Młodzieży podczas zajęć prowadzonych przez pracowników Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie , zwanych w dalszej części „Standardami” jest mowa o:
 - 1) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie;
 - 2) **edukatorze** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną lub współpracującą z Zespołem Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie, bez względu na formę, w tym w szczególności pracownika, praktykanta, stażystę, itp., mającą w zakresie wykonywanych zadań edukację małoletnich;
 - 3) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną lub współpracującą z Zespołem Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie, bez względu na formę, w tym w szczególności pracownika, praktykanta, stażystę, itp., który z racji pełnionej funkcji lub wykonywanych zadań ma lub może mieć kontakt z dziećmi;
 - 4) **ZKPK w Krośnie, Zespole** – należy przez to rozumieć Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie;

- 5) **dziecku, małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 6) **opiekunie dziecka** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego (rodzic, opiekun prawny oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem), ale również nauczyciela;
- 7) **zgodzie opiekuna dziecka** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednej z osób, o których mowa w ust. 1 pkt. 6 niniejszego paragrafu;
- 8) **krzywdzeniu dziecka** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
 - a) **przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;
 - b) **przemoc psychiczna** – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, nieustanna krytyka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
 - c) **przemoc seksualna** – angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
 - d) **zaniedbywanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
- 9) **dane osobowe dziecka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;
- 10) **Koordynatorze** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora pracownika odpowiedzialnego za wdrożenie i przestrzeganie.

STOSOWANIE STANDARDÓW

§ 4

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
2. Pracownicy realizują zasady ochrony małoletnich w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych ZPKP w Krośnie oraz swoich kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji z dziećmi określone przez Standardy obowiązują wszystkich pracowników.
4. Znajomość i zaakceptowanie Standardów jest potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 1** do niniejszych Standardów.
5. Rekrutacja pracowników odbywa się według obowiązujących w ZPKP w Krośnie przepisów wewnętrznych, przy uwzględnieniu procedury weryfikacji pracowników stanowiącej **załącznik nr 2** do niniejszych Standardów.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW Z DZIEĆMI

§ 5

Komunikacja z dziećmi

1. Pracownik zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnych relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
2. Każdy pracownik ma obowiązek działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
3. Pracownik w kontakcie z małoletnimi:
 - 1) zachowuje cierpliwość i odnosi się do dziecka z szacunkiem;
 - 2) unika faworyzowania dzieci;
 - 3) uważnie wysłuchuje dziecko i stara się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
 - 4) nie zawstydzia dziecka, nie lekceważy, nie upokarza, nie obraża;
 - 5) nie krzyczy na dziecko, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 6) nie ujawnia danych osobowych dziecka i innych drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym, w tym innym dzieciom. Dotyczy to wizerunku dziecka, jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, opiekuńczej i prawnej.
4. Decyzje dotyczące małoletniego powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo innych dzieci.
5. Dziecko ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a małoletni o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
6. Należy zadbać o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych pracowników, lub innych osób dorosłych, w trakcie prowadzenia aktywności z małoletnimi.
7. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, np. w przypadku konieczności rozmowy z dzieckiem na osobności, pracownik powinien pozostawić np. uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie.
8. Pracownikowi nie wolno w obecności małoletnich niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.
9. Pracownikowi nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.
10. Pracownik zobowiązany jest do równego traktowania małoletnich niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też stopnia niepełnosprawności.
11. Pracownik zobowiązany jest do zachowania poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego, etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów dzieci.
12. Pracownik nie może utrzymywać wizerunków małoletnich w celach prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwienie utrwalenia wizerunków dzieci osobom trzecim. Wyjątkiem jest utrwalanie wizerunku na potrzeby ZPKP w Krośnie, na podstawie zgody udzielonej przez opiekuna.
13. Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od małoletnich i ich opiekunów. Wyjątki stanowią okazjonalne podziękowania w formie listów, dyplomów, itp.
14. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia dzieci, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo wobec konkretnego zachowania bądź słów, mogą o tym powiedzieć pracownikowi i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji/lub pomocy.

§ 6

Działania z małoletnimi

1. Pracownikowi bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):
 - 1) nawiązywania relacji romantycznych lub seksualnych z dzieckiem;
 - 2) składania dziecku propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
 - 3) proponowania dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).
2. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez pracownika lub pracownika przez małoletniego, muszą być zgłaszane Dyrektorowi. Jeżeli pracownik jest świadkiem takich sytuacji powinien reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

§ 7

Kontakt fizyczny z dziećmi

1. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone. Nie można dziecka popychać, bić, szturchać, ani w jakikolwiek sposób naruszać jego integralności fizycznej.
2. Pracownikowi nie wolno małoletniego dotykać w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeżeli w odczuciu pracownika dziecko potrzebuje np. przytulenia, pracownik ten powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania wobec dziecka.
3. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne, itp.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeżeli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z powyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
5. Pracownik, który ma świadomość, iż dziecko doznało jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.
6. W sytuacjach udzielania pierwszej pomocy, sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych, higienicznych wobec dziecka, pracownik powinien unikać innego niż niezbędny z nim kontaktu fizycznego. Dotyczy to w szczególności pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Pracownik powinien zadbać o to, aby w każdej czynności pielęgnacyjnej i higienicznej asystował mu inny pracownik.

§ 8

Kontakty poza godzinami pracy

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie działalności ZPKP w Krośnie i zakresu obowiązków pracownika.

2. Pracownik nie może zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeżeli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
4. Jeżeli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, pracownik musi poinformować o tym Dyrektora, a opiekunowie dziecka muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeżeli dzieci i opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszelkich informacji dotyczących innych dzieci, ich opiekunów.

§ 9

Bezpieczeństwo online

1. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania jego prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także jego własnych działań w internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których można spotkać małoletnich, z którymi pracownik prowadzi zawodowe działania, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których pracownik korzysta.
2. Jeżeli profil pracownika jest publicznie dostępny, małoletni i ich opiekunowie mogą mieć wgląd w cyfrową aktywność pracownika, dlatego pracownikowi nie wolno nawiązywać kontaktów z dziećmi, z którymi ma zawodowe kontakty poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. W trakcie zajęć czy innych aktywności prowadzonych przez ZKPK w Krośnie osobiste urządzenia elektroniczne pracowników powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona.

§ 10

Rozpoznawanie czynników ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich. Przykładowe symptomy krzywdzenia zawiera **załącznik nr 3** do niniejszych Standardów.
2. W przypadku zauważenia zagrożenia pracownik zgłasza ten fakt Koordynatorowi/Dyrektorowi.
3. W przypadku zidentyfikowania oznak krzywdzenia dziecka Koordynator/Dyrektor podejmuje rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując do szukania pomocy.

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI

§ 11

Zgłaszanie nieodpowiednich zachowań

1. Zgłoszenie zaobserwowanego zagrożenia może dokonać każdy pracownik.
2. Zgłoszenia można wysyłać na adres: Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie ul. Trakt Węgierski 8D 38-450 Dukla
3. Pracownik przekazuje informację do Koordynatora w formie notatki służbowej, podając informacje dotyczące dziecka i jeśli ma taką wiedzę opiekuna wraz z opisem zaobserwowanej sytuacji.
4. Koordynator po przeanalizowaniu sytuacji informuje odpowiednie służby (np. MOPS, policję, prokuraturę, sąd rodzinny).
5. Jeżeli przed zgłoszeniem do Koordynatora były powzięte działania, Koordynator wypełnia kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

§ 12

Zagrożenie życia i zdrowia dziecka

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 (policja) lub 999 (pogotowie).
2. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
3. Pracownik po zgłoszeniu zdarzenia wypełnia kartę interwencji.

§ 13

Krzywdzenie małoletniego przez osobę dorosłą

1. W przypadku gdy pracownikowi zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę dorosłą (opiekuna/innego dorosłego), zostaje sporządzona notatka służbowa przekazana do Koordynatora, który przekazuje ją do odpowiednich służb.
2. W przypadku zauważenia przez pracownika krzywdzenia dziecka przez opiekuna/innego dorosłego, pracownik jest obowiązany podjąć próbę przerwania zaistniałej sytuacji. W przypadku braku reakcji ze strony opiekuna/innego dorosłego, pracownik prosi o podanie informacji dotyczących danych osobowych opiekuna/innego dorosłego, celem sporządzenia notatki służbowej/karty interwencji, powołując się na niniejsze Standardy.
3. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od pracy z dziećmi (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. Dyrektor w ciągu 5 dni od wpłynięcia informacji powołuje zespół do sprawdzenia zasadności zgłoszenia. Zespół powinien zakończyć pracę i przedstawić jej wyniki, nie później niż 14 dni od dnia wpłynięcia informacji.
4. W przypadku potwierdzenia informacji o krzywdzeniu dziecka, Dyrektor ma możliwość udzielenia kary porządkowej pracownikowi zgodnie z Kodeksem pracy (w przypadku osoby zatrudnionej na umowę o pracę) lub może podjąć decyzję o rozwiązaniu umowy (w przypadku innych form zatrudnienia).

5. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.
6. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez ZKPK w Krośnie, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy podmiotowi trzeciemu nakazać wskazanie innej osoby celem wykonania usługi, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą lub podmiotem świadczącym usługi na rzecz ZKPK w Krośnie.
7. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
8. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 14

Krzywdzenie przez rówieśnika/rówieśników

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez inne dziecko podczas działań edukacyjnych prowadzonych przez ZKPK w Krośnie należy zwrócić uwagę opiekunowi grupy/dziecka na zaistniałą sytuację (np. rodzicowi, nauczycielowi, osobie pod której opieką dzieci pozostają w czasie zajęć), który z racji opieki nad grupą/dzieckiem podejmie próbę wyjaśnienia sytuacji. Należy przeprowadzić rozmowę wyjaśniającą z każdym z dzieci osobno w obecności opiekuna, starając się wyjaśnić przyczyny. Pracownik ma obowiązek sporządzić notatkę służbową i wypełnić kartę interwencji (osobno dla osoby krzywdzonej i krzywdzącej), które niezwłocznie (maksymalnie w ciągu 3 dni) powinien przekazać Koordynatorowi.
2. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
3. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
4. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej 17 lat, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 15

Zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka

1. Wszelka dokumentacja (m.in. notatki służbowe, zawiadomienia, karty interwencji), dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest przez Koordynatora do czasu zakończenia danej sprawy.

2. Dokumentację przechowuje się przez okres 5 lat od dnia zakończenia danej sprawy, zgodnie z Jednolitym Rzeczym Wykazem Akt.
3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1 należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych.

§ 16

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji pracownicy powinni po ujawnieniu krzywdy wspierać małoletniego oraz zwracać uwagę na wszelkie niepokojące sygnały.
2. Jeżeli tylko jest to możliwe, po ujawnieniu krzywdy, Dyrektor może utworzyć grupę wsparcia dla małoletniego

§ 17

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Pracownicy ZKPK w Krośnie uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę jego wizerunku.
2. Upublicznienie przez pracownika ZKPK w Krośnie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody jego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda opiekuna nie jest wymagana.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 17

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy są dostępne dla pracowników, małoletnich i ich opiekunów, w szczególności poprzez umieszczenie pełnej wersji w Zespole Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej www.parkikrosno.pl, również w wersji skróconej.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Zespole Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie (Standardami Ochrony Małoletnich) i deklaruję, że będę ich przestrzegać.

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Data	Czytelny podpis pracownika
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Procedura weryfikacji pracowników w ZKPK w Krośnie

1. Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie dba, aby zatrudnieni edukatorzy posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz byli dla nich bezpieczni. Aby zweryfikować powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, ZKPK w Krośnie może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - 1) wykształcenia,
 - 2) kwalifikacji zawodowych,
 - 3) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki,
 - 4) referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub kontaktu do osoby/osób które takie referencje mogą wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest pisemna zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.
2. Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona, przed nawiązaniem z pracownikiem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem go do innej działalności związanej z pracą z dziećmi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane jego są zamieszczone w **Rejestrze z dostępem ograniczonym** lub **Rejestrze osób**, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
3. Pozyskane informacje, o których mowa w ust. 2 należy utrwalić w formie wydruku i załączyć do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z pracą z dziećmi. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
4. Osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności związanej z pracą z dziećmi, przedkłada ZKPK w Krośnie informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
5. Osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności związanej z pracą z dziećmi, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, przedkłada ZKPK w Krośnie informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Osoba, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do działalności związanej z pracą z dziećmi składa ZKPK w Krośnie oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo ww. państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa. A w przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba składa ZPKWM oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego

orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z edukacją dzieci, lub z opieką nad nimi **załącznik nr 7**.

Oświadczenia o których mowa powyżej składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Pozyskane informacje oraz oświadczenia ZPKWM załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z pracą z dziećmi.

7. Dyrektor lub osoba przez niego upoważniona pobiera od danego pracownika oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci, którego wzór stanowi **załącznik nr 3** do Standardów.

**OŚWIADCZENIE
O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU
DO PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH
ZASAD OCHRONY MAŁOLETNIICH**

Ja,identyfikująca/y się
nr PESEL: oświadczam, że nie byłem/em skazana/y za przestępstwo
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę
małoletniego.

Ponadto oświadczam, iż nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani
dyscyplinarne w przedmiotowym zakresie.

Potwierdzam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi
w Zespole Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data i czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)

Formy krzywdzenia dzieci oraz symptomy pozwalające na ich rozpoznanie

Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja Światowej Organizacji Zdrowia, WHO).

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

1. **Przemoc fizyczna** to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

- 1) Formy przemocy fizycznej:

- a) popychanie,
- b) szarpanie,
- c) policzkowanie,
- d) szczypanie,
- e) kopanie,
- f) duszenie,
- g) bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami,
- h) oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi,
- i) użycie broni, ostrych narzędzi.

- 2) Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- a) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka,
- b) okrągłe punktowe poparzenia,
- c) opuchlizna, złamania, zwichnięcia,
- d) skarpetkowe odparzenia,
- e) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe w okolicy oczu.

- 3) Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:

- a) lęk przed rozebraniem się,
- b) lęk przed dotykiem drugiej osoby,
- c) strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło),
- d) nadmierna apatia lub agresja,
- e) noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

2. **Przemoc psychiczna** to chroniczna, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.

- 1) Formy przemocy psychicznej:

- a) niedostępność emocjonalna,
- b) zaniedbywanie emocjonalne,
- c) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- d) nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
- e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem,
- f) agresja słowna, grożenie, lekceważenie, zastraszanie, wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie.

- 2) Objawy przemocy psychicznej:

- a) zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),
- b) psychosomatyczne (ból jelitowo-żołądkowy, ból i zawroty głowy),
- c) moczenie i zanieczyszczanie się,
- d) ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu,
- e) brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie,
- f) depresja, fobie, lęki,

- g) zachowanie destrukcyjne,
- h) kłopoty z kontrolą emocji,
- i) poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych,
- j) problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

3. **Przemoc seksualna to** włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

1) Formy przemocy seksualnej:

- a) prezentowanie treści o tematyce pornograficznej,
- b) robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży,
- c) komentowanie dziecka w sposób erotyczny,
- d) proponowanie relacji intymnych,
- e) dotykanie w miejscach intymnych,
- f) zmuszanie do oglądania nagości i/lub dotykania przez dziecko, ocieranie, kontakty oralne.

2) Konsekwencje przemocy seksualnej:

a) somatyczne:

- infekcje dróg moczowo - płciowych bez podłoża organicznego,
- urazy zewnętrznych narządów płciowych: zaczerwienienia, otarcia naskórka, bolesność,
- urazy około odbytowe i pochwy,
- ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych,
- upławy,
- infekcje jamy ustnej,
- urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną,
- infekcje przenoszone drogą płciową, np. weneryczne, grzybicze, HIV,
- niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości somatycznych, np. bólów brzucha, głowy, wymiotów, nudności, nietrzymanie kału i moczu,
- spadek apetytu,
- trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem,
- ciąża,

b) poznawcze, emocjonalne, behawioralne:

- zbytnia erotyzacja dziecka, znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych,
- prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników,
- zachowania masturbacyjne,
- erotyczne rysunki lub zabawy dziecka,
- zaburzenia snu, lęki nocne, koszmary nocne,
- zaburzenia przyjmowania pokarmu,
- u małych dzieci zachowania o charakterze regresywnym, takie, jak moczenie się, ssanie palca, kiwanie,
- izolowanie się, zamykanie się w sobie,
- lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek,
- lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci,
- zachowania agresywne i/lub autodestrukcyjne, np. próby samobójcze, samobójstwa,
- nadpobudliwość ruchowa,
- poczucie winy, krzywdy.

4. **Zaniedbywanie** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

1) Objawy zaniedbania:

- a) częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- b) wagarowanie,
- c) brak przyborów szkolnych,
- d) ubiór nieadekwatny do pory roku,
- e) niedożywienie,
- f) zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- g) pozostawanie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- h) niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- i) apatia, bierność.

Karta interwencji

Miejscowość, data	
Imię i nazwisko dziecka	
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)	
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia	
Opis podjętych działań, innych niż interwencja (data, działanie)	
Spotkania z opiekunem/opiekunami dziecka (data, opis spotkania)	
Forma podjętej interwencji (zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inny rodzaj interwencji)	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję i data interwencji)	
Wyniki interwencji (działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli ZPKP w Krośnie uzyskało informacje)	

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich

Czy znasz Standardy Ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w ZPKWM?	
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?	
Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?	
Jeśli nie – dlaczego?	
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem?	

OŚWIADCZENIE W PRZYPADKU BRAKU INFORMACJI Z REJESTRU KARNEGO

Ja,identyfikująca/y się

nr PESEL: oświadczam:

- iż prawo w państwie obywatelstwa
.....(wpisać nazwę państwa/państw) nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestrów karnych lub nie prowadzi się rejestru karnego.

Oświadczam iż, nie byłem/am prawomocnie skazany/a w żadnym z niżej wymienionych państw za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, a także nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/am się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/ a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(miejsowość i data)

.....

(czytelny podpis osoby składającej oświadczenie)

Podstawa prawna: art. 21 ust. 5, ust. 7 i ust. 8 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia z dnia 13 maja 2016 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 j.t. z późn. zm.).

Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie

Wersja skrócona

§ 1

1. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników ZPKP w Krośnie w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra. Pracownicy Zespołu traktują zawsze małoletnich z należyтым szacunkiem.
2. Pracownicy ZPKP w Krośnie są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi oraz każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
3. Pracownicy Zespołu monitorują sytuację i dobrostan małoletnich oraz zwracają uwagę na właściwość poprawności relacji zachodzących pomiędzy pracownikami ZPKP w Krośnie, a małoletnimi oraz pomiędzy samymi małoletnimi.

§ 2

1. Pracownicy ZPKP w Krośnie w kontakcie z małoletnimi:
 - 1) Zawsze odnoszą się do małoletnich z szacunkiem,
 - 2) Wysłuchują małoletnich i starają się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku,
 - 3) Nie zawstydzają małoletnich, nie lekceważą i nie obrażają,
 - 4) Nie krzyczą, chyba, że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (jako ostrzeżenie).
2. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Każde przemocowe zachowanie wobec małoletniego jest niedozwolone.
3. Nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany.
4. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika ZPKP w Krośnie z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - 1) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków, poruszaniu się, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a małoletni/ jego opiekun wyrazi na to zgodę,
 - 2) udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną (zabawa, gry ruchowe, itp.)

§ 3

Pracownicy Zespołu nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi bez wiedzy ich opiekunów.

§ 4

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika ZKPK w Krośnie, to osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Dyrektor ZKPK w Krośnie lub osoba przez niego upoważniona przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/ możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku gdy pracownik Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Dyrektor powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika podejrzanego o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności, należy rozważyć możliwość powzięcia stosownych środków dyscyplinujących.

§ 5

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę nie będącą pracownikiem ZKPK w Krośnie, przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunem. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 5).
2. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/ możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji oraz służb.

§ 6

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielenie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. Ponadto należy poinformować z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego.. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
2. Wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego należy opracować plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych.
3. Z opiekunem małoletniego poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

§ 7

1. Pracownicy ZKPK w Krośnie uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku małoletniego.
2. Upublicznienie przez pracownika ZKPK w Krośnie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie) wymaga pisemnej zgody jego opiekuna lub opiekuna grupy.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalenie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.